

Bình luận:

Ý NGHĨA LỊCH SỬ VÀ THỜI ĐẠI CỦA NGÀY LỄ MEMORIAL DAY.

Thiện Ý

Hàng năm cứ vào ngày Thứ Hai của tuần lễ cuối cùng của Tháng năm là ngày Lễ Tưởng Niệm các chiến sĩ trận vong mà người Hoa Kỳ gọi là **“Memorial Day”**. Nội dung bài bình luận này đề cập đến ý nghĩa lịch sử và ý nghĩa thời đại của **“Memorial Day”**, ngày lễ truyền thống hàng năm đối với nhân dân Hoa Kỳ và đối với người Mỹ gốc Việt chúng ta.

Về ý nghĩa lịch sử, theo sử liệu Hoa Kỳ thì **Ngày lễ Memorial Day** chính thức được công bố vào ngày 5 tháng 5 năm 1868 bởi Tướng John Logan Tổng chỉ huy đại quân Cộng Hòa và ngày lễ đầu tiên được tổ chức vào ngày 30 tháng 5 năm 1868. Vào ngày này hàng năm, những bó hoa tươi được dân chúng đặt trên các ngôi mộ của các chiến sĩ quân đội Liên Bang Thống nhất tại nghĩa trang quốc gia Arlington. Tiểu bang đầu tiên chính thức thừa nhận **Memorial Day** là ngày lễ nghĩ là tiểu bang New York vào năm 1873. Đến năm 1890 thì được thừa nhận ở hầu hết các tiểu bang Miền Bắc Hoa Kỳ. Song các tiểu bang Miền Nam Hoa Kỳ vẫn có **lễ Memorial Day** riêng để tưởng niệm các chiến sĩ của họ đã hy sinh trong cuộc nội chiến Bắc – Nam vì vấn đề nô lệ chủng tộc.

Mãi cho đến sau Thế Chiến Thứ nhất mới có sự thống nhất về ý nghĩa kỷ niệm **Memorial Day** là ngày tưởng niệm tất cả các chiến binh Hoa Kỳ đã chiến đấu và hy sinh trong bất cứ quốc chiến tranh nào. Nhưng còn ngày lễ thống nhất trên toàn quốc Hoa Kỳ như ngày nay phải đợi cho đến năm 1971, sau khi Quốc Hội Hoa Kỳ thông qua đạo luật **“National Holyday Act”**, đã chọn ngày Thứ hai cuối cùng của Tháng 5 hàng năm là ngày lễ Memorial Day cho cả nước. Mặc dầu nhiều tiểu bang miền Nam cho đến nay vẫn còn giữ một ngày **lễ Memorial Day riêng** để vinh danh những người đã chết trong cuộc nội chiến Bắc Nam. Tỉ như Tiểu bang Texas ngày lễ tưởng niệm riêng là ngày 19 tháng Giêng, Alabama, Florida, Goergia và Mississippi là ngày 26 tháng 4 hàng năm v.v. . .

Ngoài ý nghĩa lịch sử trên đây, Memorial Day còn mang ý nghĩ thời đại đối với nhân dân Hoa Kỳ nói chung, người Mỹ gốc Việt nói riêng.

Thật vậy, **Memorial Day** năm nay được kỷ niệm vẫn trong bối cảnh Hoa Kỳ còn đang phải theo đuổi những cuộc chiến tranh bên ngoài đất nước, nhân danh lý tưởng tự do dân chủ và nhu cầu bảo vệ quyền lợi và an ninh từ xa cho nước Mỹ, tiêu biểu như cuộc chiến tranh ở Afghanistan khởi động gần 10 năm qua và vẫn còn tiếp tục cho đến hết năm tới theo kế hoạch rút quân của chính phủ Hoa Kỳ, dù chưa hoàn thành được mục tiêu tối hậu của cuộc chiến tranh này. Và vì vậy, Lễ tưởng niệm các chiến sĩ trận vong năm nay, ngoài sự tưởng nhớ và bày tỏ lòng biết ơn đối với các anh hùng hào kiệt đã hy sinh trong dòng lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước, nhân dân Hoa Kỳ còn tưởng nhớ đặc biệt, với tâm tình đặc biệt dành cho các chiến sĩ Hoa Kỳ đã và đang phải tiếp tục hy sinh trong các cuộc chiến tranh bên ngoài Tổ quốc.

Riêng với người Việt chúng ta, hiện tại dù đã có quốc tịch hay chưa có quốc tịch Hoa Kỳ, chúng ta cũng đã, đang và sẽ tiếp tục được hưởng những quyền lợi vật chất cũng như tinh thần bên cạnh những trách vụ đóng góp tài năng, công của và cả xương máu cho sự an nguy, hưng thịnh của quốc gia này. Cụ thể là trong các cuộc chiến tranh bên ngoài đất nước, đã có rất đông người Mỹ gốc Việt chúng ta thuộc thế hệ già cũng như trẻ đã và đang có mặt trên các chiến trường Iraq và Afghanistan, nhiều người đã chiến đấu anh dũng và hy sinh cao cả cho đất nước Hoa Kỳ, mà dù muốn dù không, đã là quê hương thứ hai sau Quê Mẹ Việt Nam, là Tổ Quốc thứ hai sau Tổ Quốc Việt Nam của người Mỹ gốc Việt.

Đó là đạo lý phải làm của các công dân người Mỹ gốc Việt, đối với đất nước và Tổ quốc Hoa Kỳ. Tục ngữ Việt Nam có câu **“Ăn cây nào, rào cây ấy”**, Cộng Đồng Người Việt chúng ta đã được curu mang, thụ hưởng nhiều quyền lợi từ quốc gia vĩ đại Hoa Kỳ, thiết tưởng khi cần chúng ta vẫn phải có bổn phận và trách nhiệm chiến đấu và sẵn sàng hy sinh để bảo vệ quốc gia này.

Thê nhưng nhân dịp này, người Việt tỵ nạn cộng sản hiện đang sinh sống trên Đất nước Hoa Kỳ, cũng không quên tưởng niệm và tri ân các anh hùng hào kiệt của lịch sử Việt Nam, các chiến sĩ quân, dân, cán chính Việt Nam Cộng Hòa đã chiến đấu, hy sinh trong cuộc chiến chống cộng hôm qua (1954-1975) để bảo vệ chế độ tự do, dân chủ pháp trị Việt Nam Cộng Hòa; và hôm nay trong giai đoạn cuối cùng của cuộc chiến chống cộng vì mục tiêu dân chủ hóa cho Quê Mẹ Việt Nam khởi sự từ sau ngày 30-4-1975. Chúng ta cũng không quên tưởng niệm và tri ân tất cả quốc dân

Việt Nam trong cũng như ngoài nước, đã chiến đấu và hy sinh cho lý tưởng và mục tiêu cao cả này.

Tuy nhiên, người Việt chúng ta ở Hoa Kỳ cần lưu ý về sự khác biệt căn bản giữa vai trò, mục tiêu và ý nghĩa tham gia các cuộc chiến tranh bên ngoài nước Mỹ của những chiến sĩ người Mỹ gốc Việt hôm nay, hoàn toàn khác với sự tham chiến và hy sinh của quân dân, cán chính Việt Nam trong cuộc chiến chống cộng hôm qua tại quê nhà Việt Nam. Chúng ta lưu ý về sự khác biệt này để đừng vì cảm tính mà đòi hỏi một số quyền lợi vật chất cũng như tinh cho người lính Việt Nam Cộng Hòa (*là công dân quốc gia Việt Nam Cộng Hòa, thuộc Quân Lực VNCH...*) còn sống hay đã vì quốc vong thân, là những quyền lợi vốn chỉ dành cho những chiến binh Hoa Kỳ (*là công dân Hoa Kỳ thuộc quân lực Hoa Kỳ...*) thuộc nhiều sắc dân từng tham chiến tại Việt Nam trước đây. Vì điều này, (*như chúng tôi đã trình bày chi tiết trong một bài viết mới đây*), chỉ là cảm tính không phù hợp với lý tính, lợi bất cập hại, dễ bị đối phương Việt cộng xuyên tạc (*như là lính đánh thuê cho Hoa Kỳ*) như họ đã từng xuyên tạc trong quá khứ về vai trò, mục đích, tinh thần và lý tưởng chiến đấu của người lính Quân lực Việt Nam Cộng Hòa trước đây (*đã chiến đấu anh dũng và hy sinh cao cả để bảo vệ chế độ dân chủ pháp trị Việt Nam Cộng Hòa và phân đất tự do của nhân dân Việt Nam, bảo vệ độc lập, chủ quyền và sự toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc Việt Nam (từ ải Nam Quan đến Mũi Cà Mau).....*).

Tựu chung, đó là ý nghĩa lịch sử cũng như thời đại của **lễ Memorial Day** trọn vẹn nhất đối với tất cả nhân dân Hoa Kỳ nói chung, trong đó có người Mỹ gốc Việt đang sinh sống trên đất nước Hoa Kỳ, với tư cách những công dân của Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ nói riêng/.

Thiện Ý

Houston, ngày 27- 5 - 2013